

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدیر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فر تقدیر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده ورخان بلك خاتنده
نومرو ۲۳—۲۶

اخطارات

آبونه بدلی پیشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیجهین یازیلر
اعاده اولوغار .

الدشمالک

سر ۱۳۳۰

اخطارات

رساله مزدن آلدیغی کون-ترملك شرطیه
بتون ، زیلر هر هانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه ییدیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و
اوموناقلی اولمسی و آبونه سره
نومروسی محتوی بولونمسی لازمدیر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسز سوده یازلمسی
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

جلد ۲ — ۹

۱۴ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۷ شباط ۱۳۲۸

عدد ۵۰ — ۲۳۲

تصویری مبدأ اصلیتی اولان عقلدن اقتباس ایتمک دیمکدر . چونکه اونک فی الاصل مسلمان اولیشی ، ایمان ایتمهسی ذاتاً استدلال عقلی نتیجهسی ایدی . هر مسلمان وجودینه ایمان ایتدیکی ذات اجل واعلانک علیم اولدیغی ، خالق کائنات اولمق طولانیسیله فطرت بشریهنک کافه سرائرینه مطلع اولدیغی ، غایات کالیهسنه وصوله مدار اولاجق تربیه ارادهنک کیفیتده کنديسندن زیاده مطلع اولدیغی ، غنی عن العالمین اولمق حسیله اوامرینک دائماً خیر ، نواهیسنک دائماً شره متعلق اولدیغی بیلور .

ایش بونکلهده قالمور . طرف شارعدن تبایغ اولنان بووامر ونواهینک فوائد ومضراتی ده تعداد ایدیلهرک غایه کاله کیست وصول حقنده . اکثر ایشاحات و اشارات ایله شهره قویم ایتداسی تنویر ایدیلور . تعبیر دیکره شریعت مطهره تکلیفاتی سرد ایدرک او تکلیفاته انقیادده کی سعادت محضه ادله و راهینتی ده برلکده سرد ایتمکدن ، یعنی عقلک دلالتی استعمالدن خالی قالمور . مسلم مکلف دائماً واجباتک وسائل خیر ، محظوراتک ایسه وسائل شر اولدیغنه عقلاً قناعت ایدور . مادامکه انسانه نور عقلی ویرن ، خیر و شر ، سعادت و شقاوت ، حق و باطل ، وظیفه کی مبادی اول ایله عقلی تجهیز ایدن ذات باریدر . ینه او ذات بارینک بعض اوامر ونواهی ایله واجبات انسانیه نک تفصیاتی کمال لطف و کرمندن بیلدیرمهسی ، عقلک خدمت ارشادیه سی تسهیل ایتمهسی نهدن عقلی حائز اولدیغی پایه اعتلادن تنزیل ایتسون ؟ بوقیلدن براعتراضک وجه ورودینی تعینده انسان شبهه سز مشکل بر موقعه قایلر .

دین اسلامده واقعا غایه اخلاقینک ، تعبیر دیکره قانون اخلاقینک ، بدرقه سعادت اوله حق قاعده کیه نک ؛ نقصان واستشاقبول ایتزکلی و ضروری بر قانونک منشأی وحی منزلدر . فقط بونک بویه اولماسی « الحکمة ضالة المؤمن اخذها این وجدها = حکمت مؤنک غائب اولمش مالیدر . آتی نروده بولسه آلیر . » حدیث شریفده کی ارشاد علوی به تبعاً قانتک عموماً قبول اولونان : « اوله حرکت ایت که اراده کک تابع اولدیغی قاعده کیه یعنی اطاعت ایتدیکک قانون بر قانون کلی مبدئی صورتنده اولسون ، قاعده مشهوره سی قبول ایتمه سزه هیچده مانع دکدر . مانع اولمق شویا طورسون ، بزم تابع اولدیغمز قانون اخلاقی ده ذاتاً بوندن عبارتدر دینه بیلیرز . واجبات اخلاقیه مزک فقرات و تطبیقاتنه دائر اولان جزئیات اوامر ونواهی بی بر طرفه برافه رق نصوص شرعیه دن اصل قانون کلی بی تحری ایدرسه ک بوقانونک طرف شارعدن عقول ناسه ده قولای نفوذ ایدیه بیله جک بر طرز اکمله افاده ایدلیدیکی کورورز . بر حدیث شریفده : « البر ما اطمأن الیه القلب وان افنوک وان افنوک = بر ، یعنی ایملک ، قلبک مطمئن اولدیغی شیدر . سکا فتوی ویرسه لرده خلافته آلدیرمه ، تکرار ایدرم که سکا فتوی ویرسه لرده خلافته آلدیرمه . » بویوریلور . معلومدر که بر عقلک خیر اولدیغنه قلبک مطمئن اولماسی هر حالده عقلک دلالته ، نور ارشادینه

ایتدیریلور . ایشته آیت کریمه ! ایشته بو مظلوم قانلردن وجوده کلن دکزلر . ایشته بدبخت وطن اسلامی قاپلایان جهنمی طوفان فسادلر ! بونلرک هپسی مساوی افعال واعمالنرک جزای دنویسیدر . بو ، برخزی الیهیدر . بونک برده عذاب اخریسی وار . جناب حق ظلمدن ، ظلمک ذره سندن منزله ومبرادر . بزه بر قانون انسانیت ، بر دستور اخوت ومدنیت احسان بویورمش ؛ بوکا اقتدا ایدن لاجرم منهاج سلامت وسبیل الرشاد سعادتته اهتدا ایدر . بوندن یوزچویرن ده اشته بزم کی بویه لرزه ایچنده باتار ! یانغینلر ایچنده یانوب خاکستره دور . دشمن قلنجیله پارچه لانیلر ، قانندن بحر احمر لر ایجاد ایدر .

سبحان الله ! دشمنلریز آراسنده بعض علوروح و وجدان اصحابی بزه آچیلور ، ظالم لریمزه لعنت خوان اولیورده بزکندی حیات دینه مزه کندی ناموس استقلالمره قارشلی لاقیدالغمزلی محافظه ده دوام ایدوب کیدیورز . نرویه ؟ مقبره عدمه ! مزار انقراضه ! درک ! قل ذلت واسارته ! ینه اوسفا هت ! ینه اورذالت ! ینه او اخلاق سزلق ! یکدیگریمزه قارشلی ذره قدر شفقت و مرحمتیزوق . بر بریمزک کوزنی چیقارمغه ، جانی آلمغه چالیشیورز ! طقی اندلس ! عینی غرماطه ! ایشته بو آیت جلیله اولنرده عتاب ایدیور . حقه رجوعی توصیه ایلوردی . فقط دیکله مدیلر . نهایت محو اولدیلر کیتدیلر . فردای یکدیگرینی سهومه یین ، بر برینه آچیلان ، انسانیتلری ترذیل ، حیاتلری تحقیر ایدن برملته جناب حق نصل مرحمت ایدر ؟ « من لم یرحم لم یرحم = آچیلان آچینماز ، حدیث شریف . » ای اسلامیت دعواسنده بولونان زواللی ! بونجه فلاکتلردن عبرت آلوب ده آرزغینلرک ، شیار بقاقلرک ندامت ، اللهم بارکاه عفو و مرحمتته دخالت ایدر میسک ، یوقسه بومصائب سکا آزکلدی ده دهاسیمی ایسترسک ؟ هنوز رجوع امکانی وارکن بو فرصتی اولسون قاجیر مازسه ک ینه عقلایق ایتمش اولورسک . باقی ! ینه سن بیلیرسک . جناب اللهم قهر و جلالی آرزغینلرکده اصرار ایدن انسان شیطانلرینه شهاب ناقبلرده یاغدریر . دنیایه کلمشه دوندریر .

محمد فخرالدین

فلسفه

اخلاق اسلامیة نک اساسلری

۹

بومقدماتی سردایتمکدن مقصد من مسلمانلرجه وظیفه اخلاقیه نک استه دکاهی وحی اولقله ماهیت عقلیه سندن بر شی غائب ایتدیکنی آکلامقدر . اوت ، بزه واجبات اخلاقیه نک منبعی دیندر ، وحیدر . مفردات وظائفه تعلق ایدن اوامر ونواهی تعداد ایدیله میه جک قدر چوقدر . فقط بر مسلمانانه کوره ظاهر حالده کنندن خارج بر منبعدن صادر اولان بو اوامر ونواهی به متابعت ایتک حقیقتده ینه وظیفه

خلق طرفدن سکا یا بلدیغنی ایسته رسهك اونى یاپ . هر نه یی که خلق طرفدن سکا یا بلدیغنی ایسته من رسهك ، اونكه خلق از عاج ایتمه .
حدیث شریفه ناظر در .
احمد نعیم

اسلامده فن فلسفه

بشنجی عصر هجریده مصر

مصرک ؛ بشنجی عصر هجریده ؛ باشند باشه ؛ وزرا و امرانک احتراصات سفیله لرینه بر جدالکاه تصادم اولدیغنی کوریورز . فی الحقیقه بو عصرده شخصی نزاعلر ، موقع مجادللری ، پوست غوغالری مملکتی یاقوب قاوورمش ، انصافسزجه نه زمشدر . مع مافیہ ینه شایان شکراندرکه وزرانک مجادلات احتراصکارانه لری علوم وفنونک انکشاف وترقیسنه حائل اوله مامشدر .

سیاسی احتراصلر مصرده قوتلی ومتین بر حکومت تأسسنه مانع اولمش ایسه ده انکشافات علمیہ یی تأخیر ایدم مامشدر .

مستصبرک اوزون وفقط وقعه آلود اولان دور حکومتده مقام وزارتہ ارقا ایدنلر میاننده فنون وصنایعی جداً حمایه ایتمش عالی سیالرده وارددر .

نام معالی اتسامی تاریخک ابدنمون صحایفه زینت بخش اولان مشهور (بدرالدین جمالی) بو وزیرلر آره سنده ممتاز بر پایه عال العال احراز ایتمش اعظمنددر .

مصر ، هرج ومرج ایچنده پویان ، احتراصات شخصیه نك عاجز بر بازیچه سی حالته کلش اولان حکومت بی تاب وتوان قالدینی بر هنکامده مستصبر ، بدرالدینی (مدبر دولت) عنوانیله مقام وزارتہ کچرمشدی . بدرالدین خارقه نما بر دهای سیاسی ایله آز مدت ظرفنده کردونه دولتی سیر طبعیه سنه ارجاع وآسایش وانتظامی اعاده یه موفق اولدقدن ماعدا . مصری بر کلزار معرفت حالته کتیرمشدر .

بدرالدین ، تاریخ وفاتی اشمار ایدن ۴۸۷ سنه سنه قدر بوتون غیرتی علوم وفنون ، صنایع وادبیاتک ترقیسنه حصر ایتمشدر . علما وفضلا یی حمایه ، ممالک بعیده ده علم وعرفانلریله اشتهار ایتمش اولان ذواتی مصره جلب ودعوتله کنیدلرینی انواع التفات واکرامه مظهر ایدردی .

الازهر مدرسه سی داها بو دورده ثمره فیوضاتی یتیشدیرمکه باشلامشدی . فی الحقیقه عالم اسلامک اک بویوک واک متبحر ریاضیونندن معدود اولان ابن هیثم (الحازن) بو عصرده ازهرک زیر سقف عرفان پناهنده نشریات فنیہ یه چالشمقده ایدی .

ابن هیثم دن سوکره علی بن رضوانده ازهرک شائی اعلا ایدن افاضلن صاییلہ بیلیر . کرچه مشارالیه ابن هیثم درجه سنده بر شهرت اکتساب ایدم مامش ایسه ده حیات منزویانه سنی تتبعات وتدقیقات علمیہ یه حصر ایتمش متبحرین علمادندر . ازهرک بحق مدار مباحثاتی اولان

وابسته در . دیگر بر حدیث شریفده : « البر حسن الخلق والاثم ماحاک فی صدرک وکرهت ان یطلع علیه الناس = بر ، یعنی اییلک ، حسن اخلاقدر . کنه اده قلبکده برله شوبده ناسک آکا مطلع اولدیغنی ایسته مدیکک شیدر . » ، دیگر بر حدیث شریفده : « ما کرهت ان یراه الناس منك فلا تفعله بنفسک اذا خلوت = سندن صدورینی خلقت کوردیکنی ایسته مدیکک شیئی یالکز ایکن ده کندی کندیکه یاپمه . » بویوریلور .

برکره دوشونه لم . ناسک مطلع اولدیغنی ایسته میه حکمز شی عقلت برقاعده کلیه اوله رق طانیق ایسته مدیکی ، بکنم دیک شیدن باشقه سی اوله بیلیرمی ؟ برو معصیتک ماهیتلرینی تعیین ایدن بوقاعده لک قانتک قانون اخلاقیسنده راجع اولدیغنی ینه عقلمز بزه سوویلور . زیرا قانتک سالف الذکر قانونی یالکز افعالمز یعنی اعمال جوارحه شامل کبی کورونیور . بوقانون نیات ومقاصدمزی یعنی اعمال قبی اهل ایدیور . قوه ده قالمش ، کتم نوایدن ساحه تطبیقه چیقمامش اعماله مسئولیت ترتب ایتدیکنی اوقدر آچیق کوسترمیور . قانتک قانوننده کی « حرکت ایت » صیغه امرینک متضمن اولدینی معنای نیاتمزده تشمیل ایتسه ک بیله حدیث شریفک طرز بیاننده کی رجحان وکاله ینه خلل کلز . زیرا بوتون انسانلری یکدیگرینه قارشى قتالک ایتک قصدیله مشبوع فرض ایتسه ک اراده شر اعمال جوارح واسطه سیله فعلاً خارجده تجلی ایتدکجه کیمسه یه بر ضرر ترتب ایتیه جکشدن بو حکمک قانون اخلاقی یی ، وظیفه یی یالکز اعمال جوارحک حسن استعمالنه قصر ایتدیک آکلاشیلور . حدیث شریفده ایسه خیر اولسون ، شر اولسون نیاتمزک کافه سندن مسئولی اولدیغمز صراحت تین ایدیور . بناء علیه قانون شرعی یه کوره بز ساحه فعله چیقمامش نیاتمزدن ده مسئولز . نته کیم قرآن کریمده : « وان تبدوا ما فی انفسکم او تخفوه بحاسبکم به الله = نفسکوزده اولانی اظهارده ایتسه کز ، اخفاده ایتسه کز الله تعالی سزدن حسابی صوراجقدر . سورة بقره آیت ۲۸۵ . » ، دیگر بر آیت کریمده ده : « ان السمع والبصر والفؤاد کل اولئک کان عنه مسئولاً = شهسز سمع ، بصر ، قلب ، بونلرک هپسندن طولانی سوال واقع اوله جقدر . سورة اسرا آیت ۳۸ ، دییه وارد اولمشدر .

بزجه انسانک قیمت اخلاقیه سی اعمالندن زیاده نیتهلدر . پیغمبرمن (صلی الله علیه وسلم) افندمن اعمالمزک قیمتی نیات ایله اولچوله جکنی افهام ایچون : « اما الاعمال بالنیات = عمللرک قدری آنجق نیات ایله در » بویوردقلری کبی دیگر بر حدیث شریفده : « ان الله لا ينظر الى صورکم واعمالکم ولیکن ينظر الى قلوبکم ونواياکم = الله تعالی سزک صورتلرکزه ، عمللرکزه باقماز . قلبلرکزه ، نیتلرکزه باقار . » دیگر بر حدیثده ده : « نية المؤمن خير من عمله = مؤمنک نیتی عملندن خیرلدر » بویوریلور . قانتک قاعده سی ایسه دمین سویله دیکمز اصل قاعده کلیه شرعیه نك بر فرعی اولوب : « ما احببت ان يفعل بك الناس فافعله بهم وما کرهت ان يفعله الناس بك فدع الناس منه = هر نه یی که